

**«Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ»
КЕАҚ Ғылыми кеңес отырысында
11.06.2024 ж. №11 хаттамамен
БЕКІТІЛДІ**

**D143 – «Туризм»
білім беру бағдарламалары тобына
докторантураға түсушілерге арналған
емтихан бағдарламасы**

I. Жалпы ережелер

1. Бағдарлама «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) сәйкес жасалды.

2. Докторантураға түсу емтиханы сұхбаттасудан, эссе жазудан және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан тұрады.

Блогы	Баллдар
1. Сұхбаттасу	30
2. Эссе	20
3. Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан	50
Барлығы/ өту ұпайы	100/75

3. Түсу емтиханының ұзақтығы – 3 сағат 10 минут, осы уақыт ішінде оқуға түсуші эссе жазады, электрондық емтихан билетіне жауап береді. Сұхбаттасу ЖОО қабылдау емтиханының алдында өткізіледі.

II. Түсу емтиханын өткізу тәртібі

1. **D143 – «Туризм»** білім беру бағдарламалары тобына докторантураға түсушілер проблемалық / тақырыптық эссе жазады. Эссе көлемі – 250 сөзден кем болмауы керек.

Эссе мақсаты – теориялық білімге, әлеуметтік және жеке тәжірибеге негізделген өз аргументациясын құрастыру қабілетінде көрініс табатын аналитикалық және шығармашылық қабілеттер деңгейін анықтау.

Эссенің түрлері:

- зерттеу қызметіне ынталандырушы себептерді ашатын мотивациялық эссе;

- жоспарланған зерттеудің өзектілігі мен әдістемесін негіздейтін ғылыми-аналитикалық эссе;

- пәндік саладағы ғылыми білімнің әртүрлі аспектілерін көрсететін проблемалық/тақырыптық эссе.

2. Электрондық емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады.

Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтиханға дайындалуға арналған тақырыптар:

Жаһанданудың туристік индустрияның дамуына әсері. Тұрақты туризмді дамыту мәселелері: теориялық талдау. Туризмді зерттеудің теориялық тәсілдерінің эволюциясы. Туризмді дамытудың әлеуметтік-мәдени аспектілері: әдістемелік мәселелер. Туризмдегі теориялық тәсілдерге цифрлық технологиялардың әсері. Туризмді зерттеудегі пәнаралық көзқарас мәселелері. Аймақтардың туристік әлеуетін бағалаудың әдістемелік тәсілдері. Туризм индустриясын дамытудың экономикалық үлгілері. Туристік қызмет сапасын басқарудың теориялық аспектілері. Туризмнің аймақтық экономикаға әсерін бағалау әдістері.

Туризм саласындағы ғылыми зерттеулерді ұйымдастырудың ерекшеліктері. Ғылыми зерттеулерді жоспарлау: кезеңдері мен әдістері. Туризмді ғылыми зерттеудің қазіргі тенденциялары. Туризмді дамытудағы ғылыми зерттеулердің рөлі: жағдайлық есептер. Туризмдегі мәліметтерді жинау және талдау әдістері. Туризмдегі ғылыми зерттеулерді қаржыландыру мәселелері. Ғылыми туристік зерттеулерде үлкен деректерді пайдалану. Туризмдегі ғылыми зерттеулерді жүргізудің этикалық аспектілері. Ғылыми зерттеулердің туризмдегі мемлекеттік саясатқа әсері. Ғылыми зерттеулерге негізделген туризмді дамыту стратегияларын жасау.

ЖОО-да туризмді оқытудың заманауи әдістері. Туристік білім берудегі практикалық жаттығулардың рөлі. Туризмді оқытуда интерактивті технологияларды қолдану. Студенттік туристер арасында кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру. Туризм саласындағы қашықтықтан оқытудың мәселелері мен болашағы. Туризмді оқытудағы инновациялық тәсілдер. Туризм саласындағы студенттердің білімін бағалау әдістемесі. Халықаралық білім беру бағдарламаларының туризмді оқытуға әсері. Туристік білім беруде кейс әдістерін қолдану. Туризмнің оқу-тәрбие процесіндегі ғылыми зерттеулердің рөлі.

Туризмді жоспарлаудың ұлттық стратегиялары. Туризмнің аймақтық экономикаға әсері: жоспарлау және болжау. Туристік кластерлерді дамыту: ұлттық және аймақтық аспектілері. Аймақтық туризмді дамытудағы мемлекеттік саясаттың рөлі. Аймақтық деңгейде туризмнің тұрақты дамуы. Туризм инфрақұрылымын жоспарлау құралдары. Мәдени мұраның аймақтық туризмді жоспарлауға әсері. Туристік бағдарламалардың тиімділігі: ұлттық және аймақтық контексттер. Туризмді жоспарлаудағы жергілікті өзін-өзі басқарудың рөлі. Аймақтық туризмді жоспарлаудағы инновациялық тәсілдер.

Әлемдік туристік нарық құрылымын талдау. Туристік нарықтағы шағын және орта бизнестің рөлі. Жаһандық оқиғалардың туризм нарығына әсері. Туристік нарықты сегменттеу: теориялық және практикалық аспектілері. Туристік нарықтың даму тенденциялары мен перспективалары. Туристік нарықтағы бәсекелестік стратегиялар. Сандық платформалардың туристік нарық құрылымына әсері. Туристік нарықтағы тұтынушылардың қалауларының эволюциясы. Туристік нарықтағы мемлекеттік және жеке компаниялардың рөлі. Туристік нарықтағы сұраныс пен ұсынысты талдау.

Туризм индустриясының дамуындағы инновацияның рөлі. Туризмді басқаруға ақпараттық технологияларды енгізу. Туристік фирмаларды басқарудағы инновациялық стратегиялар. Туризмде жасанды интеллектті қолданудың мәселелері мен болашағы. Туристік кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігіне инновациялық менеджменттің әсері. Туризмдегі инновациялық өнімдер мен қызметтер. Туризм индустриясындағы өзгерістерді басқару. Инновациялық менеджментте Smart Tourism концепциясын қолдану. Цифрлық трансформацияның туристік бизнеске әсері. Туризмдегі инновациялық жобалардың тиімділігін бағалау.

III. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. География туризма: учебник / В.И. Кружалин, Н.С. Мироненко, Н.В. Зигерн-Корн, Н.В. Шабалина. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 336 с.
2. Христов Т.Т. География туризма: учебник для вузов. – М.: Юрайт, 2020. – 273 с.
3. Ердаuletов С.Р. География туризма. – Алматы: Изд-во «BOOK PLUS», 2012. – 300 с.
4. Ердаuletов С.Р. История туризма. Развитие и научное изучение. – Алматы, 2010. – 312 с.
5. История туризма: учебник для вузов / Г.П. Долженко, Ю.С. Путрик, А.И. Черевкова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва: Издательство Юрайт, 2021. – 227 с.
6. Международный туризм: учеб. для вузов / А.Ю. Александрова; М-во образования РФ. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: КноРус, 2016. – 459 с.
7. Клименко И.С. Методология системного исследования: учебное пособие. – Саратов: Вузовское образование, 2020. – 273 с.
8. Николаенко В.Н., Скоробогатова Л.Г. История развития туризма. – Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2013. – 107 с.
9. Основы туризма: учебник / коллектив авторов; под ред. Е.Л. Писаревского. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 384 с.
10. Перцик Е.Н. Теория и методология географии: учебник. – Москва: Юрайт, 2016. – 141 с.
11. Понкин И.В., Редькина А.И. Методология научных исследований и прикладной аналитики: учебник. – М.: Буки Веди, 2020. – 365 с.
12. Козлов Д.А., Попов Л.А. Прогнозирование в туризме: учебник./ Министерство образования и науки Российской Федерации, Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования «Российский экономический университет имени Г.В. Плеханова» (ФГБОУ ВО «РЭУ им. Г. В. Плеханова»). – Москва: РЭУ имени Г.В. Плеханова, 2016. – 318 с.
13. Суюндуков Б.Т. Основы туризмологии: учебно-методическое пособие. – Актау: КГУТиИ им. Ш. Есенова, 2010. – 106 с.
14. Перцик Е.Н. Теория и методология географии: учебник. – Москва: Юрайт, 2016. – 141 с.

15. Мезенцева О.В. Теория и методология рекреационной географии: учебное пособие. – Омск: Омский государственный институт сервиса, Омский государственный технический университет, 2013. – 160 с.

16. Туризмовеждение: монография / Г.П. Долженко, О.В. Ивлиева; М-во образования и науки Российской Федерации, Федеральное гос. авт. образовательное учреждение высш. проф. образования «Южный федеральный ун-т». – Ростов-на-Дону: Изд-во Южного федерального ун-та, 2014 – 167 с.

17. Морозов М.А., Морозова Н.С. Экономика организации туризма: учебник. – 5-е изд., испр. и доп. – Москва: Юрайт, 2017. – 290 с.

18. Блинов В.И., Виненко В.Г., Сергеев И.С. Методика преподавания в высшей школе: учеб.-практич. пособие – М.: Издательство Юрайт, 2018. – 315 с.

19. Педагогические технологии в 3 ч. Часть 1. Образовательные технологии: учебник и практикум для академического бакалавриата // под общей редакцией Л.В. Байбородовой, А.П. Чернявской. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва: Издательство Юрайт, 2019. – 258 с.

20. Современные образовательные технологии: учебное пособие для студ. вузов. / под ред. Н.В. Бордовской. – М.: КноРус, 2011. – 432 с.

21. Образцов П.И. Основы профессиональной дидактики: Учебное пособие Для вузов / П.И. Образцов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Юрайт, 2017. – 329 с.

22. Бабич Т.Н. и др. Прогнозирование и планирование в условиях рынка. Учебное пособие. – М: Инфра-М, 2018. – 336 с.

23. Севастьянова С.А. Региональное планирование туризма. – М.: Кнорус, – 2015. – 256 с.

24. Яковлева С.И. Основы территориального проектирования туристских местностей. – Тверь, 2015; электронный учебник: http://texts.lib.tversu.ru/texts/EOR/ucheb/12743d/01_start.html

25. Ельмуратов С.К., Ельмуратова А.Ф. Основы научных исследований и планирование эксперимента [Текст]: учеб. пособие для магистрантов; [Павлодар. гос. ун-т им. С. Торайгырова]. – 2-е изд., перераб. и доп. – Алматы: ССК, 2017. – 87 с.

26. Цеховой А.Ф. Организация научно-исследовательской и инновационной деятельности [Текст]: учеб. пособие: для магистрантов спец. 6М051800 – Управление проектами / А. Ф. Цеховой, М. А. Карлинская. – Алматы: ССК, 2017. – 134 с.

27. Комлацкий В.И., Логинов С.В. Планирование и организация научных исследований. Учебное пособие. – М.: Феникс, 2013. – 204 с.

28. Глазков В.Н. Методы научных исследований в сфере туризма и гостиничного дела / В. Н. Глазков. – М.: Юрайт, 2020. – 177 с.

29. Александрова А.Ю. Структура туристского рынка. – М.: Пресс-Соло, 2002. – 383 с.

30. Степанова И.П. Инновационный менеджмент: курс лекций. – Саратов, 2014. – 124 с.; Электронный ресурс: <https://docplayer.ru/25809647-Innovacionnyu-menedzhment.html>

31. Инновационный менеджмент в туризме: направления и управленческие действия:
https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/55153/1/vestnik_2015_1_008.pdf

Қосымша:

1. Боголюбова С.А. Виды и тенденции развития туризма: учебное пособие для вузов. – М.: Издательство Юрайт, 2020. – 231 с.
2. Даниленко В.П. Введение в науковедение: учебник. – Саратов: Ай Пи Эр Медиа, 2018. – 316 с.
3. Баяндинова А.М., Шаимова А.С. История международного туризма: учеб. пособие для вузов / Казахст.-Рос. ун-т. – Алматы: Эверо, 2016. – 268 с.
4. Рачков М.Ю. История науки и техники: учебник для вузов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Юрайт, 2020. – 284 с.
5. Куприна Л.Е. Туристская картография: учебное пособие для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М: Издательство Юрайт, 2020. – 251 с.
6. Лапин Н.И., Карачаровский В.В. Теория и практика инноватики: учебник для вузов. – 2-е изд. – М.: Издательство Юрайт, 2021. – 350 с.
7. Мардас А.Н. Эконометрика: учебник и практикум для вузов. – 2-е изд., испр. И доп. – М.: Издательство Юрайт, 2021. – 180 с.
8. Методы туристско-рекреационных исследований: практикум / Зольникова Ю.Ф. – Ставрополь: Северо-Кавказский федеральный университет, 2018. – 101 с.
9. Никитинский Е.С. Этапы становления и современное состояние туристской индустрии Республики Казахстан. – Астана, 2008. – 119 с.
10. Об утверждении Государственной программы развития туристской отрасли Республики Казахстан на 2019 – 2025 годы (Постановление Правительства Республики Казахстан от 31.05.2019 года №360).
11. Об утверждении Концепции развития туристской отрасли Республики Казахстан на 2023–2029 годы // Постановление Правительства Республики Казахстан от 28.03.2023 г. № 262.
12. Организация научно-исследовательской и инновационной деятельности: учеб. пособие: для магистрантов / А.Ф. Цеховой, М.А. Карлинская. – Алматы: ССК, 2017. – 134 с.
13. Основы культурно-досуговой деятельности: учебник для вузов /под научной редакцией А.В. Каменца. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва: Издательство Юрайт, 2021. – 185 с.
14. Основы научных исследований и планирование эксперимента: учеб. пособие для магистрантов / С.К. Ельмуратов, А.Ф. Ельмуратова; [Павлодар. гос. ун-т им. С. Торайгырова]. – 2-е изд., перераб. и доп. – Алматы: ССК, 2017. – 87 с.
15. Константинов Ю.С. Подготовка педагога дополнительного образования в избранной области деятельности: детско-юношеский туризм: учебное пособие для среднего профессионального образования. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва: Издательство Юрайт, 2021. – 401 с.
16. Пушкин А.А. Геоинформационные технологии в экологическом туризме. – Минск: БГТУ, 2014. – 150 с.

17. Ризаев И.С. Геоинформационные системы: учебное пособие. – Казань: Казан. гос.техн.ун-та, 2013. – 140 с.
18. Солодянкина О.В. Прогнозирование, проектирование и моделирование в социальной работе: учебник и практикум для среднего профессионального образования. – 4-е изд., испр. и доп. – Москва: Издательство Юрайт, 2021. – 206 с.
19. Стратегический план развития Республики Казахстан до 2025 года (Указ Президента Республики Казахстан от 15.02.2018 года №636).
20. Теоретическая инноватика: учебник и практикум для вузов / под редакцией И.А. Брусаковой. – Москва: Издательство Юрайт, 2021. – 333 с.
21. Жетписов С.У. Туристский кластер: учеб. пособие для вузов. – Алматы: Эверо, 2016. – 137 с.
22. Гировка Н.Н. Туристско-рекреационные ресурсы территорий. Предпосылки формирования: монография. – Нижний Новгород: Нижегородский государственный архитектурно-строительный университет, ЭБС АСВ, 2016. – 294 с.
23. Фоменко Е.В., Ленкова М.И. Инновационные тенденции в социально-культурном сервисе и туризме. – Краснодар: Кубанский социально-экономический институт, 2018. – 188 с.
24. Шмелева Н.Б. Основы профессиональной подготовки магистров в сфере туризма: учебное пособие. – Ульяновск: Ульяновский государственный университет, 2018. – 96 с.
25. Независимое агентство по обеспечению качества в образовании: <https://iqaa.kz/bolonskij-protsess>
26. Академическая политика КазНУ имени аль-Фараби: <http://surl.li/uguja>
27. Шестакова Л.Г., Безусова Т.А. Вопросы методики преподавания в высшей школе: учебно-методическое пособие. – Соликамск: Соликамский государственный педагогический институт, 2019. – 92 с.
28. Циулина М.В. Современные образовательные технологии [Текст]: учебное пособие. – Челябинск: Издво ЮУрГГПУ, 2016. – 227 с.
29. Виноградова М.В., Мазаева Н.П. и др. Основы стратегического планирования развития инфраструктуры регионального туристского комплекса. – М.: Маркетинг, 2006. – 240 с.
30. Willian N. Your research project: a step-by-step guide for the first-time researcher. – London-New Delhi: SAGE Publication. – 322 p.
34. Пустынникова Е.В. Методология научного исследования: учебное пособие. – Электрон. текстовые данные. – Саратов: Ай Пи Эр Медиа, 2018. – 126 с.
35. Спектор М.Д. Методология и методика научных исследований: (учебное пособие). – Астана: КазАТУ им. С. Сейфуллина, 2009. – 485 с.
36. Комлацкий В.И., Логинов С.В., Комлацкий Г.В. Планирование и организация научных исследований: учебное пособие. – Электрон. текстовые данные. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2014. – 205 с.

